

Frá námsárum í Þýskalandi: Glósur,
lögfræðilegt efni, ódagsett.
2. hluti af 3.

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Ráðherrar – Konungur – Stjórnvald

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-5, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Atvinnu- og vaxtaáttuneyti

Stjórnunarsk. : heila heyrni beint
undir vöðum. l. 100. 1936 § 17.

Þrændaskólan er undir gfiirstjórn
vöðuneytisins l. 26. 1938 § 12.

Skammta vaxtaáttuneyti : veitun a undir
gfiirstjórn vöðum. l. 60. 1938 § 1.

Vatunstofa er undir atvinnuáttuneyti,
l. 15. 1926 § 1.

Reusubannastofnun : þarfi atvinnu-
veganna vit. gfi. 9. er undir gfiirstj.
atvinnu. l. 97. 1935 sbr. l. 1940.

Þrændastofn. skól. og vaxtaáttuneyti, sem
því er. þarfi heita gfiirstj. vöðum.
l. 101. 1936, sbr. l. 25. 1937.

Veitun vatunskólan er heita heyrni
undir : vöðum. l. 46. 1925 II. og III. l. 67.

Sk. heita gfiirstjórn vatunskólan er
vöðum. og heita lög. heita þar einnig
stjófnun at gfiirstj. l. 15. 1923 t.d. XVII.

Sk. heita gfiirstjórn vatunskólan er
veitun vatunskólan er heita heyrni
Samst. ^{er ávörðun} vöðum. heita lög. er. heita
af vöðum. l. 77. 1921. einnig VIII. l. 67.

úta með l. 23. 1911 nr. l. 91. 1919 917.

Vaxnaálestjóri (skr. l. 71. 1919 917) og vaxnaá-
gjafur hefur beint undir rh. um önnur
vaxnaá gjalla laugi stjórnsöð, l. 101. 1933,
l. 102. 1933, l. 38. 1919.

Skipavittgent ríkisins hefur undir stj. v. l.
skr. l. 53. 1913.

Gjafu áttit: varðandi loftferðir hefur
undir v. l. 32. 1929.

Póst- og símanál standa beint undir rh.
því millgjöringu pósts- og símanála-
stjóra l. 8. 1935.

Ríkisv. l. hefur umsjón Trýggingarstofn-
unar ríkisins, sem fer með mál skr.

Alþýttu. l. 74. 1937, en um þau hafa
beint nokkru gjallstjóra.

Svitarstj. mál og látekra mál eru undir
gjallstjóra rh. með vottakeri gjallstjóra

III hvarfa.

Rh. hefur nokkru verið afskipti af stjórni
félaga til bygg. verkamanna beint, l. 3. 1935

IV skr. l. 1. 1940

Ríkisv. l. er um eftirlit með bygg. samvinnu-
fél. l. 71. 1938 915.

Fjármálavitkverna.

Afdráttir: rík. af skattamálaum er ákveðin í
l. 6. 1935 III. bap. en hefur settur meðan
er þar færgit meiritt starf -

Gvistjónin tollmála hefur fjnirb., l. 63.
1937 31, en atvni hefa framfar.

Bankar og sporingjöt i hefur undir
rík.

Ríkisfólkrit i og ríkisbók heild hefur
beint undir rík., l. 18. 1931 og l. 61. 1931.

Afengisvirkisala l. 69. 1928 og
tölvavirkisala l. 58. 1931, hlífirita-
virkisala, l. 30. 1935, viðhaldsvirkisala l.
68. 1934 II. bap., ábirtar virkisala
l. 51. 1935.

landsmittja l. 102. 1936 ?

l. 65. 1934
um skattmála-
virkisala

bandinn er skilt í lögregluvæðing.
Fyrir þeim standa sjóhermenn og
bjarfógetar. Samstætt komu sér-
veglur t. l.

undir þessa megin heyrir j. m. a. :
Lögregluvæðing. ^{þingvæðing} Eftirlit með veitinga-
stjórnunum utan kaupstada. ^{2.12.1937} og gæla-
tollheimta ^{stí-}
l. b. 3. 1937. Formenska í skattvefnum,
Samheimta á sköttum og gjöldum t. l.
rikingis og gjöldum (t. d. tryggisga).
Alþingisráð skipa, lögskráning skipshafna,
alþingisráð vottvota um upprenna vörur
skandmal, útleidninga eftirlit, afskipti af
heilbrigðismálum, útgáfa vegabréfa,
skráning fimmra, samvinnufélaga og
blatafélaga, notarialgerðir, gjafirgjarnir,
borgaraleg hjónavígsla, hjóna skilvasta-
mal, matsmannakvæðing utan dóms,
alþingisráð samvinnu heylisbréfa, málur
og skrásetning skipa, útleidning fát-
tavarvæðing, upphæðing meðlagsvæðing
alþingisgjafvæðing og.

Í Reykjavík er stöfnum bejarlögeða
skilt á milli: högmanna, lögreglustjóra,
salsadómara, tollstjóra og skattstjóra,
sbr. l. 1940 sbr. l. 6. 1935.

Á Akureiri, sbr. l. 22. 1929, í Bolungavík
l. 14. 1932, í Hlíflavík l. 16. 1934, í Hlífla-
firði l. 40. 1935 eru seintakin lögreglu-
stjórnar. Þeir hafa á hendu lögreglu-
stjórn, innheimtu tolla og gjalda til
ríkisgjöts.

Í kaupstötum eru lögregluþjónar til
atstada lögregluþjónar. Þegar þjón
þjónar frá, eftir till. lögregluþjónar, og
eftur hann ríkið þeim frá störfum,
t.d. 20. apr. 1872 §17, l. 22. 1883 §17, l. 67.
1917 §17, l. 61. 1919 §14, l. 33. 1929 §13, l. 26.
1918 §19, l. 58. 1919 §17, l. 48. 1928 §11.
abv. annars l. 92-1933 sb. l. 1940.

Í meitum eru lögregluþjónar til atstada
rjúðsmönnum. Sjúðsmenndi sturiga upp
á 3 mönnum til at vera lögregluþj. og
þjónar rjúðsmenndar í þeirra. l. 12. 1927
§40. Ath. at öðrum heyt: lögregluþjónar
29. apr. 1880. ||

Þéjarstjórnin.

Þé leynjann kaupstaát skal vera þéjar-
stjórn. Þé þéþéjarík skulu vera 15-21
þéjarfulltrúar en után þé. 7-15 þéjar-
fulltrúar. Lát þévera geta þréytt tólu
þéjarfulltrúa innan þéssara tak-
marka skv. till. þéjarfulltrúa. l. 81.
1936 § 1.

Þéjarstjórnin eru þórnar til 4 ára í
samt. l. 81-1936 § 2. Þá eru þórnar hlut-
fallsþórnungráttir, l. 81-1936 § 17.
Þá eru sérstök þéjarstjórnir en
þórnungráttir en, en þátt er minn í öllum
kaupstaátum, skal þórnar þórnun af
þéjarstjórn eftir leynjan skv. þéjar-
stjórn. og þéfnar þórnar jafnþéngt
þéjörtinnabíll og þéjarstjórn. Þórnar þéfnar
dóttir atkv. rétt þórnar þórnar í þéjarfull-
trúar, en á sátt: á þéfnun þéjarstjórnar
og þéstra nefnda. l. 81-1936 § 30, 2.-4. mgr.

Þéminnt er að þé sérstök þéjarstjórnir:
að þéfnar með þéfnun málfrú, l. 81-1936
§ 30, 6. mgr.

Þórnungráttir: nefndir skulu vera
þéfnilegar og hlutþéngdar, l. 81-1936
§ 30.

Útd. b. V. erl. m. b. þingm. m. a.:

1. Framfarsháttur skv. l. 1940, með þau
þau sérstök framfarsháttur undir gættis-
þingm. m. a. um markað hafi m. a. stöta
in burtavald:

2. Útflutningur tilkoma- og inkomubóta, l.

10/2-40 74.1937 VI. þætti.
- Stærðing þingm. : Þingm. 2. útkom-
lags, l. 74.1937 III. þætti.

3. Afskipti af lögvegis málum. M. a. netning
lögvegis samf. með stærðing m. a., l. 1940
þingm. lögvegisþingm. og a. m. l. afskiptum
tóla þeirra, skv. l. 97.1933. þingm.
þingm. m. a.

4. Afskipti af skólamálum. Þingm. m. a.
þingm., m. a. þingm. skólamála a. ö. l.
þingm. þingm., l. 94.1936 III. þætti. þingm.

5. Afskipti af þingm. m. a. þingm. l. 1930
þingm. 9-11. þingm.

6. Þingm. m. a. þingm. m. a. skv. l. f. þingm.
þingm. m. a.

7. Þingm. m. a. þingm. m. a. l. 85.1907 og þingm.

8. Þingm. m. a. þingm. m. a. l. 10.1875, f. A. H. l. 47.1905.

9. Þingm. m. a. þingm. m. a. l. 101.1933 VII. þætti.

10. Þingm. m. a.

1883
1901. l. 17.1909

Greyppsnefndin.

Í lögjum greppi skal vera greppsnefnd. Greppsnefndin skal skipastan 3-7 mönnum. Greppsnefnd getur breytt tölu greppsnefndar manna innan þessara talmarka með samþykki sjölu nefnda, l. 81. 1936 § 2. Greppsnefndin skal komast til 4 ára : sem, l. 81. 1936 § 3.

Greppsnefndin : greppum, þar sem fullir $\frac{3}{4}$ -brúanna eru krísettir : kaupmín, skal kjósa hlutfallsbörningu, (fr. 81. 1936 § 4) Sama gildir um börningu : öðrum greppum, ef $\frac{1}{10}$ hluti kjósenda krefst þess bríflega við oddrita kjöstjórnar bókunum fyrir kjördag. Þá veigi, at 25 kjósendur krefjist þessa, l. 81. 1936 § 17.

Greppsnefndin kjósa ein oddrita, l. 12. 1927 § 8.

- eðl. : Vambefni breypps nefnda, 1974

20. 11. 1974
Breypps nefnd stjórna framfarshæ-
mállum eða framfarshæ. eða.

frammft. 1940.

Breypps nefnd hefir stjórna eigna
breypps, l. 12. 1927 § 13. Heim sei um
afritt. fjallabil, reitinn, nefneyti ni go
o. p. h., l. 12. 1927 § 15. Glefna afbift-
af met fast heipennings, § 16, skuldar
at því at gótt regla healdist i sveit-
inni, § 18. Hál er varta sveitinnu skal
bera undin breypps nefnd áttan er
því er vart-þ til lyfta, enda er
breypps nefnd heimilt at þýgna brosti
at senda sk. till. um hevat eria,
er varta inni sveitinni til gægnis,
§ 19.

útlutun ellikunn og örvorkbota,
l. 74. 1936 VI. bilki. Afbift- af stofnun
og stjórna gjálbra samlags, af stofnat
w, l. 74. 1937 §§ 27 og 28.

1. lösskipting vandrúsvest.
Sant samþ. um skapnabald, en þær
þærfa stotf. sjálfum. og sk., l. 32.
1924.

Afskipti af byggingar málium í lög-
giltum versluarstöðum, skv. l. 19. 1905.
Með því lúna mála í versluarstöðum,
l. 25. 1907.

Annarinn vegna mála í hreppis vordandi
hreppsvæði l. 101. 1933 og 39 skv. 18-23,
og ristablaði um versluarstat: VII.
kafla.

Afskipti af heitvígismaálium skv. l.
1940 um heitv. og heitv. samf.

Afskipti af alþingisbætur. f. a. m.
bætur undirbjóttjóma, samning
bjóttjóma off. l. 18. 1934.

Afskipti af byggingar gjalda, l.
27. 1933 og 3-4.

Afskipti af ^{útgáfa} gjalda, l. 106. 1936 I. kafla.

útgáfa gjalda útgáfa l. 106. 1936

516. Afskipti af gjalda skv. l. 69.

1937 I. kafla.

Með því með veitinga leyfi, l. 21.
1926 § 3, 5. fl.

Sjálsmáfudin.

Þessi luvörjunin hefur verið skilgjafin einu
sjálsmáfudamanninum til 4 ára og
er hann kosinn af. Kosningun af
hjösendum til breytsufudar, l.
81.1936 334. Sjálmáttur er oddvit:
sjálsmáfudar, l. 12.1927 331. f.

Stofna Varkelna sjálfnefnda.

Sjálfnefnd hefir umsjón með því, at
breypsnefndin hegt: sei i sveitarstjórn-
anathöfnum sínum efti lögun og
löglegum fyrri skiptum og hefir
fullmáttarvald skammtarvald gjarna
mála, sem breypnefnd: fyrsta
fjallar um, l. 12. 1927 § 38. Glvin
annast andarbótum breypa veitunnis, § 39.
Glvin stjórna sveitarvaldum,
er varða sjálvum: heild, gæni
kallari ráðstafum, vatum lögfengum,
annast prentum markskeru, semur
veglagert i um notkun afreita, fjall-
skil, fjárlíkna og samalun, vegna,
eignir og o. f. h. Mál er sjálvum varða
skal undir hana bera, enda hefir hún
k. l. rétt um fram til ráðgjafa, l.
12. 1927 § 40-42.

Afskipt: af bannfrættum l. 94. 1936 § 3
III. og IV. kafli 1940 § 5.

Hvagskonar afskipt: af vegamálum
l. 101 og 102 1933.

Samning lögreglu samþykkt fyrri
sjálfnefnd l. 107 1935.

Afskipti af alþingi þessum, einok-
lega skiptum: Gf. björgstöðvarin,
l. 18. 1934 § 9 og 10.

Þýðingarmál gerin till. um skiptum
Gjósmastra, l. 17. 1933 § 3.

Samþykki á sveitavensluna leyfi,
l. 52. 1925 § 11

Í skilríki þessum er tilkomið,
á grundvelli laga og ályðinganna,
með tilliti til þess að skiptum
er gerð um skiptum Gf. björgstöðvarin,
með tilliti til þess að skiptum
er gerð um skiptum Gjósmastra,
með tilliti til þess að skiptum
er gerð um skiptum Samþykki á sveitavensluna leyfi,
með tilliti til þess að skiptum
er gerð um skiptum l. 52. 1925 § 11

Afskipti af alþingi þessum, einok-
lega skiptum: Gf. björgstöðvarin,
l. 18. 1934 § 9 og 10.
Þýðingarmál gerin till. um skiptum
Gjósmastra, l. 17. 1933 § 3.
Samþykki á sveitavensluna leyfi,
l. 52. 1925 § 11

Dómtölur og rættanfar.

s. 20.

Löggilding til atvinnuvæðing
máttugleik, abla tölur frá
tölur fram at frambr. seti: ríft
hann löggilding, ef vísar skil-
gilt: ann þessi handi, abla tölur
fram um málostat til dain.
töla, p. 74. 1934 510 (vildur útrun.)
Svipat: p. 1. 1935 415 (vildur útrun.)
og p. 131. 1935 411,

þeir grof.

Vara stjórnbrot. er Alf. leyst upp með
o. b. 17. h. m. 1885. Með o. b. 18. s. d. er
ákvæði: 5, at konungur til alp. þeir næsta
6 ár skuli fara fram á tímabilinu frá
1. til 10. júní 1886, at báttum lögunum með-
töldum. Gjörtímminn þeir allan konungur
skal talinn frá 1. júlí 1886.

Vara stjórnbrot. er Alf. leyst upp með o. b.
h. h. 1893. Hjá konungur eiga sk. o. b. 13 s. d.
at konungur skuli fara fram á tímabilinu
frá 1. til 10. júní 1894, at báttum lögunum
meðtöldum, og gjörtímminn þeir allan
konungurinn á kvæðinu frá 1. júlí 1894.

Vara stjórnbrot. er Alf. leyst upp með o. b. 17.
13. sept. 1901. Með o. b. 13. s. d. er ákvæði, at
konungur skuli fara fram á tímabilinu
frá 1. til 11. júní 1902, at báttum lögunum meðtöldum,
og skal gjörtímminn talinn frá 1. júlí 1902.

Vara stjórnbrot. er alf. leyst upp með o. b. 14.
25. sept. 1902. S. d. ákvæði: 5 með o. b. 25, at konungur
skuli fara fram á tímabilinu frá 1. til 6. júní
1903, at báttum lögunum meðtöldum. Gjörtímminn
talinn frá 1. júlí 1903.

Alf. ^{leyst upp} ~~skoti~~ er o. b. 7. 8. maí 1908 frá 9. sept. 1908, er
sk. o. b. v. o. d. er á kvæði, at konungur skuli

heldurinn 10. sept. 1908.

Uppna stjórnbrot. en Alp. læst upp með o. br.

11. júlí 56.
55. 1911 - s. d. með o. br. Lær ábrot: 5, at alm. korn-
ingun dauði fara fram 28. okt. 1911.

Uppna stjórnbrot. en Alp. læst upp með o. br. 14. 10.
okt. 1913. Hjúan korningun einn at fara fram
skv. o. br. 1. 3. 1913 s. d. 11. apríl 1914.

Uppna stjórnbrot. en Alp. rofist með o. br. 16. 1. okt.

1919. Með o. br. 17. s. d. enu korningun ábrotun
1919 B. 25. 15. Okt. nóv. 1919.

Uppna stjórnbrot. en Alp. rofist með o. br. 5.

20. maí 1927. Með o. br. 6 s. d. enu korningun
ábrotun 9. júlí 1927.

Alp. rofist með o. br. 6. 13. apríl 1931. Með o. br. 7 s. d.
enu korningun ábrotun 14. júní 1931.

Uppna stjórnbrot. en Alp. rofist með o. br. 14.

1933 5. júní 1933. M. o. br. 15. s. d. enu korningun
ábrotun 16. júlí 1933.

Fjólf víð skýrnara laga tölur tillit til umræðna og
greinargerða á Alþingi: KAÐ I 218, 406, 681, II 1014, 1018, 1208,
III 142, 175, 211, 227, IV 26.

Ath. að: KAÐ III 142 er ráðgerð um, að kv. hef. umskrá
völd um samræmi varjál-laga við stjór.

48. Hvað er samlagsatíð og hvern er
hún heimil?

49. Hvern er heimilt að veita lögmann?

Skv. d. 37. 1930 § 4 er allir bátar, ^{veibátar sem veitran} sem standa
fiskveitar að stöðaldri ~~skrásetningarskyldir~~ ^{skrásetningarskyldir}, hverna
lítilir sem þeir eru, enn fremur skv. § 4. l. 58. 1929
allir veibátar, sem fluttja fólk eða vörur að stöð-
aldri. Dúsur skip stæmri en 12 miðlestir.

Refsi réttur.

1. Skýring á 4h. gr. lagul.
2. Svæð felet: heftabærni gáleggi: heftningarvættinnur og að hafa miklu leyti er heftur fyrir gáleggi glapi að íslenskum löggæmum?
3. Að hafa miklu leyti er löggæfnum heimil innan heftningarvættinnur?
4. Að hafa miklu leyti er samþykki þess, sem misgert er við, undan refsingun?
5. Svæð er ásetningur eftir refsilöggæmum 1869, og hefur er misgertur á ásetningi og gáleggi?
6. Svæð er "eftirfarandi blutdeild" og hefur er misgertur á eftirfarandi blutdeild og samtímis blutdeild annars vegar og sjálfstæðum glapi hins vegar.
7. hefur felet þann, sem hefur gert tiltraun til glaps, undan heftningu fyrir stráningu, að hann hefur eftur frá heftinu?
8. Svæð er concursus idealis? Svæð á því hefur concursus idealis á því stöðu heftningarinnar fyrir glapium?
9. Þessi regla alm. lagul. 25. jún. 1869 um skilyrti þess, að refsát verði fyrir til vana til afbrota.
10. Svæð skilyrtu gætu skilyrtu komið miðar á?
11. Svæð er svarafud "eftirfarandi" blutdeild: broti og hefur reglu gilda um hana eftir alm. lagul.?
12. Svæð reglu gilda skv. íslenskum löggæmum um svarafuda "eftirfarandi" blutdeild: þjófnadi?

Repsiréttur.

13. Slætt er skilyrti þess áhr. áhr. hegul. at brót hafi: þá er
sér sverðfúla í reknum verkum?
14. Slætt at hafi er refsiréttur eftir 21h. gr. hegul.
15. Slætt máli skilyrti varþakking á réttarreglum um refsiréttir brót.
16. Skilyrt á þess. hegningarlögum um peningafals.
17. Hó hvarja burt: er löggjöfum heimil sanna hegningarráttur.
18. Skilyrt 42. gr. hegul.
19. Skilyrt þá áhr. 43. gr. hegul: at sigri búi þá manni undan
hegningu, hvarð hann hafi til gegnid og hvarð hann hafi at þá
sér máli verkum.
20. Skilyrt 45. gr. hegul.
21. Skilyrt 63. gr. hegul.
22. Skilyrt áhr. 1. mgr. 46. gr. hegul. um afturverf frá tilraun.
23. Skilyrt á þess hegul. um breytingu.
24. Skilyrt 64. gr. hegul.
25. Slætt er, sambærnt hegningarlögum, skilyrti þess þá at brót
megi neyðarvörn?
26. Skilyrt 113. gr. herra áhr. hegul.
27. Slætt viðarlög, önnur er refsing, er heimil vegna ómmeiðis gr?

1. Borgarskrá

- 1. Skýring 26-og-1. 3. 1900 um fjármál hjóna og samantvætur á umráða-
rétti þessu gfiu sjálfsaklafi og umráðarétti þeirra gfiu félagslífi.
- 2. Skráð er sjálfstæði. Gleyma er vertur matar sjálfstæði! Setur sjálfstæðu
matar, en óráttur gfiu ríms, tækt á sig nokkura fjárhagsbundningu
upp á eigin spjötur!
- 3. Skráð liggur í hestabænum skýldu skýringu! Gleyma er skýldu skýringu ský-
lögum vorum og að hve miklu leyti.
- 4. Að hve miklu leyti gilda ólíkar reglur um fjármála mænu og matvæ-
mum?)
- 5. Skráð lögskýringar bálum og löggjöfum og nefni þessu að hve erum
lögskýringar bálum og löggjöfum.
- 6. Skráð er dæmugjöf og hve erum reglur gilda um hana!
- 7. Skráð gildandi reglur um umráð gfiu félagslífi hjóna.
- 8. Skráð áskilningur um aftötu foreldra til barna
- 9. Gleyma er breytingar hafa nýju lögráttis lögrin gert á öðru lögráttis löggjöf!
- 10. Má skilningur matar á þessu gífraat aftur er lögrin!
- 11. Mat hve erum móti og að hve miklu leyti má gora breytingar á lögmáttu
fjárfélagi hjóna
- 12. Gleyma er skýldu gfiu feni að verja hafi lögrin og hve er ummánu á lög-
verju og lögrin!
- 13. Gleyma er gilda um atgang skýldu keimtum ummánu hjóna at
viri fjóna!

1. Borgaravættur.

14. X. Sjátt átaldráttum löggjafarinnar um stjórna á þá afjarnvætra.
15. X. Sjátt heftabætur lögráti og átaldráttum sjálfvættis og fjárvættis.
16. X. Skjött 25. gr. í tölup. 25. sept. 1850.
17. X. Sveita reglur gilda um habilitas testandi og um formur arftakabætur skráar, og hverja fjáttvættur hefur þátt, af þátt þeirri reglum er viðtátt.
18. X. Sveitar reglur gilda um lögráttis sviftvættur.
19. X. Eftir hverja þátt hefur máttur tótt arftingi átt gjátt þátt (legator), og hverja fjáttvættur hefur þátt.
20. X. Sveita reglur gilda um áttvættur arftakabætur.
21. X. Sjátt reglum þeirri, er gilda um lögráttamættur, skipum þeirri og stótt.
22. X. Sveit er meginreglur þátt og hefur er skilyrti fjátt þátt, átt þátt megi beita sum lagkættit.
23. X. Sveitar sáttabætur reglur þátt til grættis um sameiginlegar og gegn-þáttar arftakabætur.
24. X. Skjött 2. gr. l. 39. 1911, um stóttur og slátt hjáttþáttur.
25. X. Sjátt þátt, hverja lög þátt er gátt, og nefnt þátt þáttur fjáttur ógátturþáttur.
26. X. Skjött 10. gr. tölup. 25. sept. 1850.
27. X. Sveitar reglur þátt til grættis við skilyrtur áttvætturþáttur.

2. Borgarsáttun.

1. Glervegin máli skiptir tilvera átalshuldar um gildi í byrgtar.
2. Glerata réttréttindum þarf að þinglýsa og gegnþætt hverjum er þinglýsing næstreguleg?
3. Að skýra frá og rökstytja reglur þær, sem atla má að gildi um samiraga, sem gertir voru í nafni þinglaga manna in umbætt af þess handi.
4. Þingit reglur skuldbindingar um brottfall itaka (revertit) fyrir heft.
5. Glervegin máli skipta þessum loforðsgjafanda um skuldbindingu þess.
6. Glerat þalet í heftabókun eigin held? (þessi þinglaga er til ávæðu?)
7. Eru í samþætt loforð skuldbindingar: Glerata máli skiptir samþættit?
8. Eru skuldbindingar þessir? Glerer eru skilyrti skuldbindingar?
9. Glerer réttrétt þessir til aða tryggingu: andvegjald þessir, er réttrétt þessir að eiga í heftum öðrum manna, af réttit þær forgjörum aða reglur í réttit.
10. Glerata áhrif þessa vanþessir annars átila: gegn þessum samiraga um á skuldbindingu þessir.
11. Glerata réttindi fyrirrest?
12. Þingit heftabók þessir og gertit gertir fyrir heft skilur þessir frá öðrum þessum samiraga.
13. Þingit aða reglur um skuldbindingar utan samiraga.
14. Glerer máli, er heft þær til eigin frá þessum manna, sem eigi er þær um að réttréttala þessum, örtit sigandi að heftum rit þá réttréttir, og með hefta skilyrtum?

2. Borgararéttur.

15. En heimilt að framsetja rétt skv. gagnkvæmum samningi, og af svo er, hver er þá manningur á framsetti slíks réttar og framsetti einhliða réttar.
16. Gleota meðhönum gegn bröfu skv. við skifta bréfi tapar skal við gífvarlu bröfnum.
17. Gleotjar breytingar á skyldum skuldara hefur við töndrofi þús með sér.
18. Gleota bréf eru viðskifta bréf.
19. Gleot er lofoð: þágu fríttja manns og hverjar sávarglur gilda um slík lofoð.
20. Glefir viðhaf bröfu til eða freygingu: andargjaldsbröfu, er vatsali kann að eiga á hendur öðrum manni út af þess, að viði þess for. gövðum eða nýrnæði í verði.
21. Gleit aðalreglunum um réttarvernd bröfubafa gegn fríttja manni.
22. Gleota á bréf hefur við töndroftar bröfubafa á skyldum skuldara.
23. Gleota á bréf hefur það á gildi lofoðs, að forsendur lofoðs gilda þess þess breytast eða reynast rangar.
24. Með hverjum kalli falla viðréttindi niður.
25. Gleot eru sörsku hlutar.
26. Gleot er eignaréttur; heit eru talniörkut hlutaréttindi og hver er manningur á þessu tvenni.
27. Gleota réttindi þess.

Leitner: Banktrieb und Bankgeschäfte
Frankfurt a. M.

Sauerländer's Verlag 1923

§ 534: Effekten haben einen offiziellen
Börsenmarkt mit amtlicher Preisfestsetzung
(notierte Papiere) oder werden nur im freien
Verkehr der Börse nicht amtlich gehandelt,
amtlich nicht notiert, oder sie haben über-
haupt keinen Markt (nicht-notierte Papiere).

Vom Zentralverband der deutschen Bank und
Bankiervereine wurden 1912 bestimmte
Bedingungen für den „Handel mit ~~amtlich~~
nicht notierten Wertpapieren“ festgesetzt.
Für die nicht notierten ^{Wert} Papiere können
Einsatzmärkte geschaffen werden, d. h.
Einrichtungen, die es ermöglichen,
Angebot und Nachfrage in bestimmten
Effekten örtlich zu konzentrieren und
bekannt zu geben. Solche Märkte sind
die Bankabschlüsse für nicht notierte
Wertpapiere und einige wenige Spezial-
banken für solche Effekten.

3. unnd. Staat und Kirche.

I. Kap. Hauptdaten der Geschichte des Verhältnis
des Staats und Kirche in 19. und 20. Jahrhunderte

§ 1. Katholische Kirche bis zur Secularisation.

Max Lehmann: Preussen und die preussische Kirche,
Abt. publikation:

Jablonski:

§ 2. Die Restauration.

Zweid. Krise des Repräsentativsystems.

Zugute der Interparlamentarischen Union 1924-28,
darunter einige sehr wichtige Gutachten.

Michels Buch über Italien, Anklage gegen die Zustände
vor dem Marsch nach Rom, mit Literaturangaben.

Goeben Buch über die Verfassung des Kameraden

Faguet La Culture de l'Incompétence 1914

Bessier

Zugl.

Sidney Low.

Büchlein Max Weber: ^{A 35-65} Parlament und Regierung ^{Gesammelte Politische Schriften} 1921 München 1918

Alfred Weber: ^{3P 42} Krise des modernen Staatsgedankens 1925

Alfred Weber: Das Ende der Demokratie 1931

Bonn: Die Auflösung des modernen Staats 1921

„ Die Krisis des europäischen Demokr.

Carl Schmitt: Die geistesgeschichtl. Lage des ^{F 31/44} ¹⁹¹⁵

heutigen Parlamentarismus.

Zugute der Interparl.: Die gegenwärtige Entwicklung des
interparlamentarischen Unions- und Repräsentativsystems. 1928

Gleyhausen.

Annuaire des Institut Droit Public 1930.

§1. I. Skap. Symptomer der Krise.

§1. Voraussetzung des Parlamentarismus.

a. Das parlamentarische System. Das Parlament
trägt und kräftigt die Regierung, aber nicht in Deutschl.

Das Parlament bindet die Regierung.

Die Schwierigkeiten der Parlamentsbildung.

Gesetzgebung ist jetzt wesentlich technischer
Art und ist deshalb in die Hände der Bürokratie
gekommen. Aber das Parlament hat auch von dieser
Aufgabe ausgewichen

Schlagbeleg: Gesetzgebung

„Einige die die Zeitungsberichte von den Parlamentsverhandlungen gewissenhaft lesen, die nicht nur die Presse die die eine Hälfte der Verhandlungen unterschlagen lesen sondern auch die Presse die die andere Hälfte unterschlagen“

Parlamentswahl:

§2 Ursachen zweier Gründe der Krise.

Technische Gründe.

a. Die veränderte Technik der Kommunikation

b. Die Verschiebung der Sachverhandlungen.

3. mensd. Krise des Repräsentationssystems

Liepmann in Blätter der deutschen Philosophie 5.

Demokratie u. . . . . ausgegeben v. Rahn(?)

§ 3. Das Wesen der Krise der Repräsentation.

Was ist Repräsentation.

Leibholz = Das Wesen der Repräsentation 1939.

Carl Schmitt: Verfassungslehre S. 109

Repräsentation ist ein Verbot. Repräsentation ist ein Verbot, an
sich mit Repräsentation zu verhalten.

Das was repräsentiert wird gibt dem Repräsentanten
die Würde. - Der Repräsentant gibt macht das
Repräsentierte anschaulich, unifiziert es.

Das Grundverhältnis des R. systems ist $\frac{1}{2}$ erstärkt.

Der Rückfall in derbaren Formen der Unmittelbar-
keit.

Stans - . . . . . Siegel (?)

. Die moderne Nation.

II. Kap. Verfassungstypen und Wahlreform.

§ 4. Frankreich.

§ 5. England.

Karl Löwenstein: ~~Arbeiten~~ über das englische Wahlrecht.

§ 6. Wahlreform u. Verfassungsprobleme.

Parlamentarische - Staats-technisch - ~~Aspekte~~
des Staatsorganen.

Kirchheim: Weinstock und was dann?

Vom Sozialistischen Standpunkt.

Löwenstein vom liberalen Standpunkt.

§ 7 Das Verfassungs- u. Wahlrechtsproblem der Diktaturen.

§ 8. Verfassungs- und Wahlrechtsproblem der parlamentarischen Staaten insbesondere Deutschlands.

Kaulmann: Völkerbund.

Westphälischer Friede 1648 erstes Mal ein grosser europäischer Kongress. -- Wiener-Kongress 1815,
Pariser Kongress 1919.

International Standardwerk:

Schiebung u. ~~Wahlberg~~

Satzung des Völkerbunds

von Franz Vahlen. 1. Aufl. 3. Ausgabe 1931

Kleine Standardausgaben:

Freitag-Loringhoven

Wahlberg:

Jan Ray Kränke etc.

Der Völkerbund ist nichts als die einzelne Staaten,
die daran teilnehmen. Der mächtige ist im Völkerbund
mächtig und der unmächtige wird weiter unmächtig.

Lesz.

ca. 2000 v. Christ „Hammurapi wir haben
noch den Urtext vom ~~Code~~ Codex Hammurapi.

In dieser Ära waren drei grossen Mächte: Ägypten,
Babylonien-Assyrien und :

Die Babylonier führen das Recht auf die Götter zurück,
besonders den Sonnengott.

Codex Hammurapi entdeckt auf Stele von Susa,
gefunden kurz nach 1900 von Franzosen, ursprüngl.
Standort in Sippar.

§ 122) über Schulverhältnisse oder wichtiger Auf-
§ 123) bewahrungsvertrag.

Wieder entdeckt von einem Italiener im 17. Jahrhundert
d. h. er fand bei Persepolis einige Tafeln mit assyr. Schrift.
aber ein Genauer Göttinger Gelehrter konnte erst kurz
nach 18. hundert die Keilschrift enträtseln.

Alsberg

Alsberg: Das Weltbild des Richters.

Popitz.

Sehr gut

Geckel :: Handbuch des Staatsrechts.

Nicht so gut Budgetrecht

Stier-Somler L Handbuch der Rechtswissenschaft

1922 mehrere Bücher

Allgem. Theorie des Budgets

übersetzt von Neumann

Neumann: Der Reichshaushaltsplan.

Kühnemann: Haushaltsrecht und Finanzrecht

Schulze-Wagner.

Kommentar zum Reich

Popitz: Vorträge

in Schriftenzyklus Kapital u. Kapitalismus.

VI. Der Staat ist die Einheit von allen öffentlichen Gewalten

3 R Wesen des Staats und die Staatslehre. St. Theorie ist etwas was den Staat erklären will.

I. Fiktionslehre: Der Staat ist keine Wirklichkeit sondern eine Fiktion. Verhältnistheorie: Der Staat ist der Ausdruck vom Verh. zwischen Regierenden og Regierten.

Dufft. Dittendorfslehre Diese Theorien sind eigentlich keine Erklärung vom Wesen des Staates, man kann nicht erklären einfach dadurch dass, man die Existenz dessen, was erklären soll, leugnet. Eine Abstraktion ist keine Fiktion.

II Identifikationslehren, die den Staat mit nur einem von dessen Elementen identifizieren. Die Gervilles Theorie. Hobbes. Bedeutung von Haller: "Restauration der Staatswissenschaften" 1820. Seydel, Bismarck. Die Volkssouveränität, d. h. in manchen von ihren Richtungen

II Realitätslehren, Der Staat ist Wirklichkeit, an Zustand.

III Organische Staatstheorie, ein mit innerem Zweckmäßigkeit ausgestattetes Wesen. Schon im Altertum.

Im neueren Zeit Bluntschli, Gierke, Verdier
dieser Theorie: Sie zeigt, dass der Staat nicht künstlich

gemacht wird. Man darf nicht diesen Vergleich zwischen Staat und menschlichen Körper zu weit treiben wie z. B. Bluntzli.

IV. Juristische Staatstheorie. Ein ~~Staat~~ ^{Rechts} begriff nehmen und den Staat darunter bringen.

1. Juristische Filialtheorie

a. Der Staat ist ein Rechtsverhältnis. Es ist richtig dass ein Rechtsverh. zwischen uns und dem Staat besteht, aber diese Theorie erklärt nicht das Subjekt dieses Verhältnisses.

b. Der Staat ist ein Rechtsobject. Auch nur ein Ausfluss.

c. Selbsttheorie, die Wiemerschale; die reine Rechtslehre: Wir sind Juristen und ganz nichts anderes. Bedeutet nicht dass man den St. von anderem Standpunkt als Jurist betrachten kann, aber nicht als Jurist, er hat nur die juristische Seite zu betrachten.

zwei Entwicklungsstufen α . Hauptprobleme des Staates. Dem Staat beizugehen wir nur wenn wir zu Grunde legen der Zurechnen. Die Taten der Staatsorgane werden dem Staat zugerechnet. Der Staat ist der allgemeine Zurechnungspunkt der Staatsorgane. β Der Jurist kann man mit Normen tun. Der Staat ist nur eine Teilrechtsordnung.